

**UCHWAŁA NR III/21/18
RADY MIASTA GRAJEWO**

z dnia 28 grudnia 2018 r.

**w sprawie przyjęcia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok.**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137), art. 10 ust.3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2018 r. poz. 1030, poz. 1490, poz. 1669) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 roku.

Przewodnicząca Rady Miasta

mgr Halina Muryjas-Rząsa

Załącznik do uchwały Nr III/21/18
Rady Miasta Grajewo
z dnia 28 grudnia 2018 r.

**MIEJSKI PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
MIASTA GRAJEWO
NA 2019 ROK.
WSTĘP**

Nadużywanie alkoholu jest poważnym problemem społecznym, który generuje szereg szkód zdrowotnych, społecznych i ekonomicznych. Należą do nich m.in.: pogorszenie stanu zdrowia psychicznego i fizycznego, rozpad więzi rodzinnych i międzyludzkich, zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo, bezrobocie, a także wysokie koszty ekonomiczne ponoszone przez państwo. Zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów dotyczące alkoholu, narkomanii i przemocy na terenie Miasta Grajewo mają charakter długofalowy i stanowią kontynuację wcześniej podejmowanych działań, co w dużym stopniu warunkuje ich skuteczność. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 r., zawiera szereg działań, zgodnych z kierunkami i celami operacyjnym dotyczącymi profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określonymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020. Z uwagi na niejednokrotne powiązanie problemów alkoholowych z zażywaniem środków psychoaktywnych, niniejszy program został rozszerzony o dodatkowe elementy dotyczące problemu narkomanii i przemocy w rodzinie. Podstawą działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii są:

- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku,
- Ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015 roku,
- Rozporządzenie rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 roku w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020. Do opracowania niniejszego Programu posłużyły :
- diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych (raport z badań ankietowych przeprowadzonych na terenie miasta Grajewo z 2016 roku), przeprowadzona przez Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie,
- Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych", wydane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- założenia Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020.

**Rozdział 1.
Postanowienia ogólne**

§ 1. 1. Zadania związane z prowadzeniem działań profilaktycznych i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należą do zadań własnych gmin zgodnie z art. 4¹ ust.1 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2018 r., poz. 2137), zwanej dalej ustawą i art. 10 ust.3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.z 2018 r. poz.1030, poz. 1490, poz. 1669).

2. Zadania miasta w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków,

- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii,
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Rozdział 2. Cele programu

§ 2. 1. Celem głównym Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych substancji psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Miasta Grajewo oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych i terapeutycznych. Kształtowanie polityki alkoholowej oraz przeciwdziałania narkomanii poprzez zapobieganie powstawaniu nowych problemów uzależnień. Wzrost kompetencji mieszkańców i uczniów szkół z zakresu problematyki uzależnień i zachowań ryzykownych.

2. W roku 2019 ww cele główne będą kontynuacją podjętych działań w latach poprzednich i planuje się je realizować poprzez następujące cele szczegółowe:

- 1) podnoszenie świadomości mieszkańców miasta Grajewo w zakresie zagrożeń związanych ze spożywaniem alkoholu,
- 2) budowanie wsparcia dla działań na rzecz zdrowia publicznego,
- 3) wszechstronne wspieranie rodzin, w których występuje problem uzależnienia i przemocy w rodzinie.
- 4) przeciwdziałanie zagrożeniom i uzależnieniom występującym wśród młodzieży i dorosłych mieszkańców miasta Grajewo. Zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej terapii dla osób uzależnionych i współuzależnionych członków rodzin,
 - 1) zwiększenie dostępności pomocy socjalnej, psychologicznej i socjoterapeutycznej wobec dzieci i młodzieży z rodzin z problemami alkoholowymi w domu,
 - 2) wdrożenie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży,
 - 3) rozwinięcie profilaktyki rodzinnej – uczenie rodziców umiejętności wspierania abstynencji dzieci (edukacja dorosłych),
 - 4) promocja zdrowego stylu życia – poprzez kształtowanie postaw sportowych dzieci i młodzieży.
 - 5) kontrola działalności gospodarczej w zakresie obrotu napojami alkoholowymi poprzez konsekwentne egzekwowanie zakazu podawania i sprzedaży alkoholu nieletnim

Rozdział 3. Zadania programu i sposób ich realizacji

§ 3. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych poprzez:

1. Zapewnienie pomocy terapeutycznej osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków w ramach działalności Klubu „Zdrowie i Trzeźwość”.

2. Prowadzenie Miejskiego Punktu Konsultacyjnego w dziedzinie uzależnień i przemocy w rodzinie dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, narkotyków poprzez:

- 1) zatrudnienie dwóch terapeutów dla osób uzależnionych od alkoholu,

- 2) zatrudnienie dwóch terapeutów dla osób uzależnionych od narkotyków,
- 3) zatrudnienie psychologa dla członków rodzin, w których występują problemy alkoholowe oraz dla ofiar przemocy w rodzinie.
- 4) zatrudnienie terapeuty dla osób współuzależnionych.

Zatrudnienie terapeutów oraz psychologa ma na celu poprawienie funkcjonowania rodziny, w której występuje problem alkoholizmu, narkomanii, zapobieganie przemocy w rodzinie, odzyskiwanie prawidłowych funkcji społecznych i rodzinnych.

3. Rozpowszechnianie informacji o:

- 1) chorobie alkoholowej i narkomanii oraz o możliwościach ich leczenia,
- 2) punktach udzielających pomocy i wsparcia,
- 3) ruchach samopomocowych,
- 4) grupach AA,
- 5) grupach wsparcia (wstępne motywowanie do terapii),

4. Prowadzenie pomocy indywidualnej z zakresu psychologii i prawa.

5. Wspieranie działalności Klubu „Zdrowie i Trzeźwość” poprzez:

- 1) pomoc w organizowaniu imprez kulturalnych dla członków Klubu,
- 2) organizowanie opieki połączonej z programem edukacyjnym dla dzieci rodziców uczestniczących w grupach samopomocowych i grupach wsparcia,
- 3) uzupełnienie wyposażenia Klubu w pomoce i sprzęt niezbędny dla prowadzenia zajęć terapeutycznych.

6. Dofinansowanie szkoleń dla osób i instytucji realizujących zadania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

7. Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno - edukacyjnych dotyczących narkomanii, nikotynizmu oraz choroby alkoholowej, a także opracowywanie i wydawanie ulotek oraz informatora w tym zakresie.

8. Prowadzenie działań zmierzających do zmotywowania osoby nadużywającej alkoholu do podjęcia przez nią leczenia.

9. Kierowanie na badanie specjalistyczne w celu wydania opinii psychologiczno-psychiatrycznej.

10. Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.

§ 4. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:

1. Wspieranie działalności świetlicy socjoterapeutycznej przy Grajewskim Klubie „Zdrowie i Trzeźwość” poprzez:

- 1) stworzenie dzieciom doświadczeń społecznych umożliwiających przebudowę sądów poznawczych, wzorców zachowań i nauczenie umiejętności właściwego odreagowania emocjonalnego,
- 2) realizowanie przez psychologa programu profilaktyczno-edukacyjnego pt. „Zanim spróbujesz”,
- 3) rowadzenie działań resocjalizacyjno-opiekuńczych.

2. Organizowanie pracy psychologa w klubie „Zdrowie i Trzeźwość”.

3. Udostępnianie rzetelnych informacji o możliwościach korzystania z profesjonalnej pomocy psychologicznej i prawnej dla rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i dla ofiar przemocy w rodzinie w ramach działalności punktu konsultacyjnego przy Klubie „Zdrowie i Trzeźwość”.

4. Prowadzenie grup wsparcia dla osób współuzależnionych.

5. Finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem choroby alkoholowej, narkomanii lub przemocy w rodzinie.

6. Dofinansowanie kolonii, półkolonii, obozów i innych form wypoczynku z programem socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin z problemem choroby alkoholowej, narkomanii lub przemocy w rodzinie.

7. Finansowanie i dofinansowanie udziału w szkoleniach, superwizjach, kursach specjalistycznych, naradach, konferencjach, warsztatach, seminariach przedstawicieli różnych grup społecznych i zawodowych w zakresie: rozwiązywania lokalnych problemów alkoholowych, narkomanii i używania tzw. dopalaczy, oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

8. Skoordynowanie działań mających na celu rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie poprzez współpracę z Komendą Powiatową Policji, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, przedstawicielami służby zdrowia, szkołami, kościołami i organizacjami pozarządowymi.

9. Podejmowanie innych przedsięwzięć likwidujących bądź powstrzymujących zaburzenia funkcjonalności rodzin spowodowane szkodliwością spożywania alkoholu przez ich członków.

§ 5. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:

1. Wspieranie działań edukacyjno-profilaktycznych realizowanych w szkołach:

- 1) wdrażanie i realizowanie nowych oddziaływań profilaktycznych np.: profilaktyczne programy autorskie, debaty szkolne, spektakle teatralne,
- 2) realizowanie programów rozwijających umiejętności wychowawcze rodziców i opiekunów,
- 3) kontynuacja programów już realizowanych w szkołach na podstawie diagnozy w zakresie występujących czynników ryzyka i czynników chroniących
- 4) podejmowanie działań na rzecz rozwoju aktywności sportowej wśród dzieci i młodzieży.
- 5) promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież poprzez organizowanie wycieczek rekreacyjnych i krajoznawczych.
- 6) wspieranie miejskich kampanii edukacyjnych promujących trzeźwość i zdrowie, np.: konkursy, happeningi itp.
- 7) rozpowszechnianie literatury, informatorów i broszur z zakresu problematyki uzależnień. Profilaktyka pozaszkolna.

2. Wspomaganie organizacji zajęć dla dzieci i młodzieży poprzez:

- 1) dożywianie dzieci uczestniczących w zajęciach w świetlicy środowiskowej,
- 2) organizowanie imprez i wspieranie inicjatyw propagujących zdrowy styl życia wolny od uzależnień, w tym imprez sportowych, kulturalnych i artystycznych,
- 3) wspieranie dodatkowych form spędzania czasu wolnego dla młodzieży i dzieci ze środowisk zagrożonych alkoholizmem i patologią społeczną, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć sportowo - rekreacyjnych,
- 4) zakup /opracowanie/ oraz dystrybucja materiałów informacyjno - edukacyjnych z zakresu problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i używania tzw. dopalaczy oraz przemocy w rodzinie,
- 5) organizowanie i współfinansowanie wakacyjnych zajęć sportowych oraz wycieczek,
- 6) wspieranie działań o charakterze edukacyjnym w zakresie rozpoznawania, zapobiegania i udzielania pomocy dzieciom, które wykazują zachowania ryzykowne (sięgają po środki uzależniające, stosują agresję i przemoc).

3. Organizowanie imprez i wspieranie inicjatyw propagujących życie wolne od uzależnień.

- 1) współorganizowanie ulicznego Biegu Wilka,
- 2) współorganizowanie innego typu imprez rekreacyjno-sportowych, propagujących zdrowy styl życia.

4. Współpraca z mediami (telewizją, prasą) w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.

5. Wspieranie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości wśród osób kierujących pojazdami mechanicznymi.

6. Edukacja właścicieli i sprzedawców placówek prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

§ 6. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, które wspierają rozwiązywanie problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii.

1. Budowanie lokalnej koalicji osób, służb, instytucji i organizacji pozarządowych w sprawie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2. Udzielanie dofinansowania na realizację zadań instytucjom, organizacjom pozarządowym i osobom fizycznym, które zgodnie ze swoim statutem realizują zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii.

3. Wspieranie działań w środowisku pracy osób dorosłych, w tym kampanii informacyjnoedukacyjnych, dotyczących problemu uzależnień wśród pracowników.

4. Współpraca ze środowiskami kościelnymi w sferze ich działalności na rzecz profilaktyki i promowania postaw trzeźwościowych.

§ 7. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów prawa w zakresie reklamy i promocji napojów alkoholowych, z wyjątkiem piwa, którego reklama i promocja jest dozwolona, pod warunkiem przestrzegania wymagań zawartych w art.13¹ ustawy poprzez:

1. Wizytacje i kontrole w punktach sprzedaży i podawania napojów alkoholowych pod kątem przestrzegania zapisów zawartych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Podejmowanie interwencji w przypadku nieprzestrzegania zasad i warunków korzystania z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, tj. zakazu promocji i reklamy napojów alkoholowych, sprzedaży alkoholu nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw.

3. Podejmowanie działań zmierzających do wszczęcia postępowania w związku z naruszeniem art.13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

§ 8. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej Dofinansowanie Centrum Integracji Społecznej w Grajewie poprzez wspieranie zatrudnienia socjalnego osób uzależnionych od alkoholu oraz substancji psychoaktywnych.

Rozdział 4.

§ 9. Źródła finansowania programu.

Finansowanie Programu odbywać się będzie w ramach środków własnych Miasta pozyskanych w 2019 r. z tytułu opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Planowana kwota na 2019 r. wynosi 430.000,00 zł. Planowany budżet Programu może ulec zmianom w przypadku niewykorzystania całkowitej kwoty pozyskanej w 2018 r. z tytułu opłat za wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz zwrotów przekazanych przez sąd niewykorzystanych zaliczek na poczet wykonania opinii specjalistycznych osób uzależnionych od alkoholu.

§ 10. Zasady wynagradzania członków miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

1. Członkowie Miejskiej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 80,00 zł. (brutto) za wykonanie co najmniej jednego z następujących zadań:

- 1) za przeprowadzenie kontroli w minimum 4 placówkach handlowych i gastronomicznych w zakresie przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 2) za udział w co najmniej jednym posiedzeniu zespołu motywującego w sprawach przymusowego leczenia osób uzależnionych od alkoholu,
- 3) za udział w posiedzeniu zespołu opiniującego wnioski o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w placówkach detalicznych i gastronomicznych.

2. Podstawą wypłaty wynagrodzenia będzie udokumentowane wykonanie czynności (protokół, notatka służbowa) określonych w ust.1 pkt 1-3.